

Prot. bil. H.

Synemännens utlåtande

avgivet vid syneförrättning enligt vattenlagen avseende företag för torrläggning av vattenskadad mark tillhörande byn Vi uti Södra Vi socken av Kalmar län, år 1926.

Mom. 1.

Förordnande.

Den 21 mars 1925 utfärdade Länsstyrelsen i Kalmar län förordnande för undertecknad statens lantbruksingenjör att på ansökan av Aktiebolaget Södra Vi Torvmossar genom Herr Elof Larsson ifrågavarande förrättning i laga ordning verkställa och fullborde.

Mom. 2.

Företagets ändamål, omfattning och läge.

Sökanden har yrkat på torrläggning till sådant djup av d. s. k. stationsmossen att de nuvarande bottnarna i mossen bli torrlagda till så stort djup att de efter en eventuell sjunkning kunna uppodlas. Synemännen hava utlagt förslaget så att dessa bottnar nu bliva torrlagda till 2,0 meters djup och har alltså en blivande sjunkning av desamma beräknats till omkring 75 centimeter.

Tvenne förslag äro beräknade, alternativ I och

II men då alternativ I visat sig draga så mycket mindre kostnad

21

än II har alternativ I föreskrivits till utförande. Till alternativ I hänförs sig röd beteckning å ritningarna. Markerna ifråga äro belägna ~~ifråga äro belägna~~ straxt väster om Centralbanan vid Södra Vi station. Dikena äro å hithörande ritningar betecknade med för alternativ I bokstäverna A-B, C-D och E-F och för alternativ II G-H-I. Företaget är beläget inom det nederbördsområde, som i K. K. den 13 april 1922 betecknats med n:r 67. I övrigt hänvisas till bifogade översiktskarta, bil. 1. till detta utlåtande.

Mom. 3.

Laga hinder.

Emot förrättningsens handläggande eller företagets utförande har något laga hinder ej blivit anmält och har sådant hinder ej heller av synemännen kunnat utrönas.

Mom. 4.

Företagets beskaffenhet.

Synemännen anse att företaget är att hänföra till vattenavledning varom stadgas i 7 kap. 1-36 §§ vattenlagen. Synemännen anse att dikning å nedanförliggande mark enligt 7 kap. 3 § vattenlagen icke behöver verkställas.

Mom. 5.

Fall, vattenmängd, dimensioner m. m.

Av hithörande profilritningar och planritning, på vilken senare

markens höjdläge över avvägningens nollplan finnes utsatt med blå siffror, framgå lutningsförhållandena m. m. Av profilritningen framgår jämväl det bottenfall, som föreskrivits å de olika dikesträckorna, i det att bottenlinjens höjdläge över förenämnda nollplan finnes angivet med röda siffror omedelbart under bottenlinjen. De öppna dikenas dimensioner och fall framgå av profil- och sektionsritningarna. Minsta bottenlutningen utgör 1,0:1000. Bottenbredden är överallt 0,3 meter och sidolutningen 1:1,25 utom i berg där bottenbredden är 1,2 meter och sidolutningen 1:0,1. Företagets vattensamlingsområde utgör 2,5 kvadratkilometer och har därför vattnet i diket beräknats framrinna med ett djup av 0,5 meter.

Mom. 6.

Broar.

Företaget medför byggande av en byvägsbro vid punkt 13+13 samt två stycken ägovägstrummor, en vid punkt 11+62 och en å sträcken E-F. Dessa skola byggas enligt uppgjorda ritningar vilka intagits å hithörande profilritning.

Mom. 7.

Uppskattning av båtnaden.

Enligt bestämmelserna i 60 § 10 kap. vattenlagen hava syne-

männen för utrönande av värdet av den genom företagets utförande uppkommande båtnaden uppskattat marken såväl i dess skick före företaget som och i det skick, vari den antages komma efter företagets fullbordan. För den skull har planritning upprättats efter nymätning av det vattenskadade området, varefter dettas höjdläge utrönts genom avvägning, varjämte dess naturliga godhet och beskaffenhet undersökts. Som vattenskadad har den mark intagits, som under rådande förhållanden ej varit torrlagd till 1,2 meters djup. Synemännen hava åsatt varje särskild ägofigur ett visst värde dels i dess nuvarande tillstånd som och i det tillstånd vari marken väntas komma att befinna sig efter företagets fullbordan. Markens nuvarande värde har erhållits genom att multiplicera det åsatta blivande värdet med ett torrläggninggradtal, som uträknats på grund av varje figurs medelhöjdläge. Härvid bör anmärkas att den obrukade torvmossen, vilken ej utan avdikning kan anses användbar, åsatts ett förbättringsvärde av 1000:- kr. pr. hektar, för sådan del av densamma, som kan vara lämplig till beredande av torvströ. De blivande torvbottnarna hava i likhet med de nu befintliga åsatts ett blivande värde efter torrläggningen av tvåhundra kronor pr. hektar. Det nya diket bottenlinjer har utlagts så att torrläggning efter beräknad sätt-

ning kan åstadkommas till 1,2 meters djup.

Vid uppskattning av båtnaden hava synemännen i möjligaste mån beaktat alla de omständigheter, som ansetts kunna inverka på båtnadsbeloppets storlek. I övrigt hänvisa synemännen till den upprättade värderingslängden, vilken bilagts protokollet som bil.

Mom. 8.

Ersättningar.

Såvitt vederbörande jordägare ej annorledes bestämma stadga synemännen med stöd av 5 § 7 kap., 64 § 10 kap. och 149 § 9 kap. vattenlagen dels att ersättning för jord som åtgår till utvidgande av diket skall utgå i överensstämmelse med den upprättade jordersättningslängden, vilken bilagts protokollet under bil. dels ock att ersättning för jord som åtgår till jordupplag skall ersättas efter jordens fulla värde efter företaget sådant detta värde är upptaget i värderingslängden. De belopp, som skola utgå som ersättning för jordupplag skola efter uppmätning och sedan företaget blivit fullbordat men innan jordvallarna blivit borttagna uträknas av tvenne ojäviga män eller om någon delägare det fordrar av statens inom distriktet tjänstgörande lantbruksingeniör. I övrigt hänvisas till förenämnda 5 § 7 kap. vattenlagen. Dessa ersättningsbelopp skola gäldas av delägarna efter

5

samma grunder, som gälla för fördelning av kostnaderna för dikningsarbetets utförande. Ersättning för jordupplag medför dock ej dikningsföretagets äganderätt till jorden utan utgör ersättningsbeloppet endast ersättning för det intrång som jordägaren lider genom jordvallarnas uppläggande å hans mark. Borttager jordägaren själv jordvallarna äger han sålunda sedan bruka jorden, men är skyldig att, vid rensningar ånyo tåla jordvallars uppläggande.

Skulle genom företagets utförande skada eller intrång vilket synemännen ej förutsett, vållas någon, äger denne att inom fem år, räknat från i detta utlåtande angivna eller ock sedermera i anledning av sökt anstånd bestämda tiden för företagets fullbordan till Söderbygdens vattendomstol ingiva sina ersättningsanspråk. Härutiinnan hänvisa synemännen till stadgandet i 57 § 7 kap. vattenlagen.

Mom. 9.

Framtida underhållet.

Beträffande framtida underhållet hänvisa synemännen till bestämmelserna i 34 § 7 kap. vattenlagen. Kostnaderna för underhållet skola fördelas enligt samma grunder som gälla för deltagande i kostnaderna för arbetets utförande med undantag för att bestämmelserna i 27 § 7 kap. vattenlagen icke i detta fall lända till efter-

rättelse. Rensningar skola verkställas, så snart detta visar sig vara av nöden och någon delägare styrker behovet av rensningars vidtagande. All dämning av dikens vare förbjuden såvida den ej sker i samband med rensning, och dämmande hinder, av vad slag de vara må, skola avlägsnas i den ordning som angående rensning blivit bestämt.

Mom. 10.

Arbetsplan och arbetstid m. m.

Med stöd av 62 § 10 kap. vattenlagen bestämma synemännen:

att företaget skall benämnas "Stationsmossens torrlägningsföretag av år 1926";

att arbetena må taga sin början omedelbart sedan denna förrättning vunnit laga kraft och anmälan om styrelseval gjorts hos Länsstyrelsen i Kalmar län samt domstolsavgift enligt nedan dit inbetalts;

att arbetet skall vara fullbordat inom tre år från den dag denna förrättning vunnit laga kraft, delägarna obetaget att bringa företaget till fullbordan dessförinnan. Beträffande möjligheterna och sättet för utsättande av ny tid för företagets fullbordan hänvisa synemännen till stadgandet i 58 § 7 kap. vattenlagen;

att företaget skall utföras i full överensstämmelse med det upp-

rättade förslaget:

att de ur avloppen uppkastade jordmassorna skola uppläggas till ungefärlig lika storlek och godhet på ömse sidor om avloppen och ej läggas närmare dikeskanterna än 0,8 meter samt ej givas brantare lutning mot diket än 1:1;

att bankarna skola omedelbart efter uppkastandet genomgrävas på för ytvattnets fria avrinnande lämpliga ställen, t. ex. vid i avloppen inmynnande tegdiken eller svackor i marken, dock på minst var 50 meter;

att avsyning av arbetena skall, om någon delägare i företaget det fordrar, verkställas av statens lantbruksingenjör;

att de fixpunkter, till ledning vid arbetenas utförande och framtida rensningar, som inhuggits 15 meter öster om punkt 13+80 å höjden +6,00, 6 meter öster om punkt 12+30 å höjden +4,45, 22 meter öster om kanalen vid vägen å höjden +6,10 och i nordvestra stenfoten till maskinhuset, straxt öster om järnvägen vid Södra Vi station å höjden +7,20 icke få rubbas;

att allt gemensamt arbete skall utföras å entreprenad, och skola delägarna antingen efter utlysande av arbetet å entreprenadauktion eller infordrande av skriftliga anbud, bortlämna arbetet.

Mom. 11.

Styrelse för företaget.

På grund av bestämmelserna i 61 § 7 kap. och 72 § 10 kap. vattenlagen uppdraga synemännen åt lantbrukaren Elof Larsson, Södra Vi, att i föreskriven ordning utfärda kallelser till sammanträde för val av styrelse för företaget. ~~Kallelser till sammanträde för val av styrelse för företaget.~~ Kallelse till sammanträde skall enligt 64 § 7 kap. vattenlagen antingen skriftligen delgivas samtliga delägare i företaget minst en vecka före sammanträdet eller ock minst fjorton dagar därförut kungöras i Södra Vi sockens kyrka samt minst en av ortens tidningar. Beträffande sammanträdet skall i tillämpliga delar gälla föreskrifterna i 22 § 3 kap. vattenlagen. Anmälan om styrelsens sammansättning skall ingivas till Länsstyrelsen i Kalmar län. Beträffande rösträtt hänvisas till 64 § 7 kap. vattenlagen enligt vilken delägare äger rösträtt efter det andelstal som jämlikt 23-26 §§ och 29 § 7 kap. vattenlagen är avgörande för hans skyldighet att taga del i kostnaden för företaget.

Synemännen hänvisa i övrigt till bestämmelserna i 13, 15, 17-21 och 23-25 §§ 3 kap. vattenlagen varvid är att beakta de särskilda stadganden som givas i 63 och 65 §§ 7 kap. vattenlagen.

Synemännen uppdraga åt lantbrukaren Elöf Larsson att som ordförande i styrelsen för Aktiebolaget Södra Vi Torvmossar mottaga och förvara till förrättningen hörande kartor och handlingar.

Mom. 12.

Domstolsavgift.

Avgift enligt 95 § 11 kap. vattenlagen skall erläggas till Länsstyrelsen i Kalmar län med 15 kronor och 50 öre. Arbetet får icke påbörjas innan denna avgift erlagts.

Mom. 13.

Kostnadernas fördelning.

Några sådana förhållanden som föranleda uppdelningar i avdelningar enligt bestämmelserna i 24 § 7 kap. vattenlagen föreligga ej, varför delägare i företaget skall deltaga i kostnaden för företagets utförande i mån av den båtnad hans mark därigenom beredes.

Som bilaga 2 till detta utlåtande fogas kostnadsfördelningslängd upptagande varje fastighets procentiska andel i samtliga med företaget förenade kostnader.

Delägare i företaget som ej sökt förrättningen vare dock jämlikt 27 § 7 kap. vattenlagen icke pliktig vidkännas större bidrag till kostnaden för redigeringen än som svarar mot värdet av

den bätnad hans mark därigenom beredes.

Kostnaderna för denna förrättning skola jämlikt 30 79480 §§ 10 kap. vattenlagen förskjutas av sökandena och fördelas mellan delägarna i företaget enligt enahanda grunder som gälla för fördelningen av kostnader för själva företaget, dock utan sådan begränsning, som omförmäles i 27-28 §§ 7 kap. vattenlagen. I nedan intagna kostnadsfördelningslängd har jämväl kostnaden för förrättningen blivit fördelad.

Mom. 14.

Besvärshänvisning.

Missnöje med detta utlåtande eller med förrättningen i övrigt kan anföras genom ingivande av besvärsskrivelse i tre exemplar till Söderbygdens vattendomstol, Stockholm, inom sextio dagar från denna dag räknat. I besvären skola fullständigt upptagas alla klagandens påståenden och skälen härtill, och skola till besvären fogas de handlingar klaganden vill åberopa till stöd för ändringssökandet. I övrigt hänvisas till 85 § 11 kap. vattenlagen.

Södra Vi den 18 november 1926

Torsten Jonzon

Statens lantbruksingenjör

Biträdande gode män:

Ch. O. Carlsson

Adolf Johansson

Se bilaga sid.	Registreringsnummer	Littera å kartan	Hemmansnr	By och jordägare	Sökande och med dem tillställda	Areal			Markens uppskattade värde	
						Åker	Äng och odlings- mark	Annan mark	Nuvarande värde	Blivande värde
									Kronor	Kronor
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
4	Aa	läg	<u>Vi</u>	A.B. Södra Vi Torvmostrar söke				3.71	-	2 532.-
3 ⁹	AB		<u>Vi</u>	A.B. Södra Vi Torvmostrar söke				8.355	-	4 921.-
3 ¹¹	Ac		<u>Vi</u>	A.B. Södra Vi Torvmostrar söke				8.68.5	-	5 367.-
123	A2		<u>Vi</u>	A.B. Södra Vi Torvmostrar söke				3.13		2 171.-
12	9B	$\frac{1}{2}$	<u>Vi</u>	Emit Larsson, inu boende: fru Anna Karlsson, arr: Herman Johansson		0.64			235.-	320.-
13	H	$\frac{1}{2}$	<u>Vi</u>	Pet Karlsson		2.835			1 280.20	1 589.50
22	I	$\frac{1}{4}$	<u>Vi</u>	Per Joh. Brusen						
23	15	$\frac{1}{4}$	<u>Vi</u>	arr. Nataniel Brusen		0.79			294.-	395.-
				Per Jönstrand		0.09			17.60	36.-
				Summa		4.35.5	23.88		1 826.80	17 331.50

Förbättrings- värde	Andel i kostnaden för syneförrätt- ningen m. m.		Beräknad andel i kostnaden för företagets avdelningar, sträckan						Summa delaktighet i företaget	
	Kronor	‰	Kronor						Kronor	‰
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2 532.-	16.331	123.45							604.25	16.331
4 921.-	31.739	239.93							1 174.34	31.739
5 367.-	34.615	261.67							1 280.75	34.615
2 171.-	14.002	105.85							518.07	14.002
85.-	0.548	4.14							20.28	0.548
309.30	1.995	15.08							73.82	1.995
101.-	0.651	4.92							24.09	0.651
18.40	0.119	0.90							4.40	0.119
15 504.70	100.-	755.25							3 700.-	100.-

Södra Vi den 18. nov. 1926
 Torsten Jönsson
 Statens lantbruksingenjör.
 Biskopslunds gods m.m.